

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum
Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. Sanctus Angelus Tutelaris. Quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiam te in omnibus vijs tuis, in manibus portabunt te, ne forsè offendas ad lapidem suum. Ps. 90. v. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

erit, quoniam foris tantum te illuminabit, ut sol iste asperabilis, sed intima cordis tui penetralia: unde non dicit: donec dies eluceat, & Lucifer oriatur cordibus vestris, sed in cordibus vestris:

Sol erit, qui efficiet te solem illi similem, quem videbis. *Sicut quoniam, cum apparuerit, simius virinus, quoniam videbimus eum,* est. i. Jo. 3. v. 2.

II.

Sanctus Angelus Tutelaris,

Quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis, in manibus portabunt te, ne forte offendas ad lignum tuum. Ps. 90. v. 11.

1. **C**onsidera, quomodo vox ista *Quoniam*, quæ hic prima occurrit, maximam in te excitat debeat confidentiam, etenim particula, quæ ratio redditur non ejus, quod antea dictum est, sed quod proximè dicitur. & sic istum parit constructionis sensum: *Quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus vijs tuis, ideo in manibus ipsi portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.* Vix igitur nosse, quare Angeli ad custodiā tuā destinati tam indefessē, tam attentē, tantōque studio tibi affstant? *Quoniam DEUS mandavit.* Si tibi defūnt merita, nihil refert: sufficit illis loco omnis tui meritū mandatum, quod acceperunt à DEO, ut tibi affstinent. Ita est, libenter etiam alijs ex causis affstant tibi, ob amorem, quo in te feruntur, ob aversionem, quam habent à dæmonie, ob desiderium, quo flagrant reparan-

di ruinas Paradisi. id tamen, ut maximè eos movet, est mandatum vinum. Quid igitur hic dicit, ut ad obediendum DEO in rebūtūlud tibi non sufficit, quod sufficit gelis movendis, nempe quod sicut velle DEUM? DEUS mandat, liud querere certè non est docatum Angeli, sed diaboli: *Cum patitur vobis DEUS, ut non comedatur omni ligno Paradisi?* Gen. 3.1.

2. Considera, celsitudinem mentis opponendam esse vilitatem miserabilem, in cuius favorem induxit. *DEUS dicit.* ò disperitos DEUM tantæ majestatis tantum scipere curam tui, qui es vili vultur! Verum est illud de rebū intelligente Interpretes de te ipsa, non de te peccatore, non quod non est quilibet peccatorum bonum habet Angelum custodem sui, qui cum imiteretur, prout vel ipse habimur

Anticheirus : sed quia præsens psalmus loqui constituit de homine justo, ut omnem suam fiduciam in DEO collocavit. *Qui habuas in adjutorio Altissimi, & hic quoque est Justus,* quem DEUS præ quovis alio Angelis commendat, hic, qui plurimum ipsi sit, quia hujus maxime curam gerit. *Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione DEI Cœli commorabitur.* Ps. v. 1. optas ergo, ut DEUS in frontem tu mandatum der Angelis, quam desiderare possis efficax, & expeditum ? in DEO summe confide.

3. Considera, qui sunt illi, qui mandatum istud accipiunt. Angeli sunt, sanctus sublimissimi, quia omnes sunt Principes excelsi gradus, quamvis majores, minorēt. ad hæc omittant ad custodientium apertissimi observandam potentiam, quam etiam mortaliter possident, ob magnam sapientiam, & sanctitatem. Ex quo colligeret licer estimationem, quam DEUS de te habet, cùm tibi custodirentur Spiritus tam excelsos. *Angelus suis mandavit de te.* Quem non tollere attonitum sermo tam paradoxus : at cùm dici audis Angelis, ne putas cuiilibet hominum non unum sed plures Angelos pro custodia deputari. hoc enim est privilegium Principum, Prelatorum, & aliorum, qui magna tractant negotia : nam isti sicut dupli indigent prudentiam, unâ inferiore, quâ regant se ipsos, & aliâ superiori, quâ alios gubernent ; ita juxta scholas duplēm habent custodem Angelum, unum inferioris Chori, qui

ipsis assistat, ut personis privatis, & alium superioris, qui equidem ipsis assistat, sed ut personis publicis. nichilominus, quisquis ille sit, Angelis dicitur, & non Angelo : quia quantumvis unus solus Angelus à nativitate tributus cuilibet ut peculiaris Custos, simul tamen plures alios sortitur. tales sunt Angeli destinati ad communem populorum custodiā, hoc est, Regnum, civitatum, arcium, & cajusculque Reipub. notabilis DEO subjectæ, in quibus æquum omnino est à DEO proprios haberi Ministros, ut etiam magni Monarcha habent suos. *Super muros tuos Jerusalem constitui Custodes.* If. 62. v. 12. Quid sentis ergo, dum videst tot inclitas personas tuo quasi mancipari obsequio eo ipso tempore, quo tam parvū illos cognoscis, tam parvū obsequij, & honoris illis exhibes ? numquid hoc est cumulari officijs ? & tu nondum suffunderis rubore ?

4. Considera, quale sit illud mandatum, quod Angelis datum est. *Ni custodian te.* & à quo ? ab insidiatoribus omnibus, illis præcipue, quos per te ipsum minus potes cognoscere. Tales sunt dæmones, qui ut continuè te circumstant, & tu eos non vides ! quid igitur de te fieret, si tuus non esset Custos Angelus, qui tempore suo illos vel repellit, vel coerces, vel certè efficit, ut modo quodam incognito illorum declines assultus. Itaque mandatum istud te custodiendi non ad unum genus periculorum restringitur, sed ad innumera extenditur.

tur corporis & animæ : unde adjungitur : *In omnibus vijs eius.* Per viam intelligitur aliquando in scripturis lex DÆI. *Viam mandatorum tuorum cucurri , cum dilatasti cor meum.* Ps. 118. v. 32. alias intelligitur opus, quod homo facit : *Dirige in conspectu tuo viam meam.* Ps. 5. v. 9. & demum vita ipsi mortalis, qua est instar viae ducentis ad terminum , hoc est , ad patriam futuram. *Noli emulari in eo , qui prosperatur in via sua.* Ps. 56. v. 7. atque in omnibus hisce vijs te custodiendi mandatum habent, juxta propriam cuiusque necessitatem. quamvis illarum quilibet adhuc in plures alias dividitur. Lex multa habet præcepta : operatio multos accus ; Vita multas etates, onera , curas, & omnis generis status diversissimos. Quis igitur explicet, quid sit in earum qualibet à Tutelari Angelo auxilium præstati tam accommodum , & quavis horâ tam promptum , quin tibi occurrat vel gratias vesperi agendas pro innumeris tibi praefitis beneficijs. Dices illa à te ignorari. Sed quare? an quia ille facit, sed non aperit? itâne minori in pretio habebis ejus beneficia , quia carent ostentatione ? inð sic demum beneficia sunt : *Cum dederis , ne improperes.* Ecol. 41. v. 28.

5. Considera cognitio mandato , nunc eriam videndum, quâ perfectio ne Angeli id exequantur non modo plenè , sed cumulate . Mandatum, quod habent, est te custodiendi , hoc est , ab infinitis protegendi periculis ,

quæ sine ipsis in horis tibi immo- rent. ad quod proinde facilius tis foret affistere ad latus, te dirigere atque instruere. & hoc fames illa nimè contenti en ut etiam brachia stentant , & sic in two terculis. *In manibus portabunt te , ne fer- fendas ad lapidem pedem tuum.* que imaginare tibi hunc Cubulum instar ducis esse, quia Pau- datus in quodam periculo inter- nunc per lumina, nunc per im- flumina , pérque laxa alperimenta contentus manu ducere, no habet insuper sepe bajular, ne impinguo sunt graviora discrimina. undescen- citur : *In manibus portabunt te forte offendas ad lapidem pedem tuum.* non dieitur : *ne forte cadas.* levi- tate etiam offendas. Ha manus duo sunt facultates, quibus regi Intellectus & Voluntas, qui hinc deducens in actum virtutem suu ecutricem facere cuncta potest. Ipsi- pides sunt impedimenta , & omni- cula , quæ per viam occurraunt, & licunque sit è tribus supramen- & pedes tui sunt affectus, dona- mis Amor & Timor , ad quos res referuntur. quandoquidem quibus agitur ab homine , cognitio, se- bo, vel opere, agitur aut amato- nialicus obtinendi, aut timore con- rendi , aut timore iacopardi maledicendi, aut amore evitandi. hi sunt dian- des, qui quolibet te dicunt, & de te terrore offendas , Angeli appre- quant , ut quasi manu iustincent, & est , à terra elevent, quòd scilicet

eustodian te in omnibus vijs tuis, ad illa transfilij, in manibus portabunt te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. & pater sanè ea per malitiam omisissè tanquam minus apta suo proposito, quippe ut etiam demus Christum esse sustinendum ab Angelis, quæ illi per hæc verba spondebatur custodia: an quod esset sustinendus in præcipitijs, in quæ ipse sponte se conjectisset? nequaquam, sed in vijs tantum, & ijs quidem vijs, quæ ad ipsum pertinerent: *Angelis suis DEUS mandavit de te, ut custodian te in omnibus vijs tuis.* sit in omnibus vijs, non in omnibus præcipitijs, qualis igitur futura erat dementia præcipitate se ipsum spe auxilij praetensi potius quam promissi: sed parum profuit astuto dissimulare verba prædicta, quum deinde omnino abs re sequentia adduxit: *In manibus tollent te, ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.* casu offendere est hominis cetera caute incidentis & circumspecte, quomodo ergo, quod de offendente dicitur, transferitur ad eum, qui ex altissimo fastigio deorsum se conjicit. Aliud est forte ad lapidem offendere, & aliud in illum ultro impingere. at dum satanas Christum decipere cogitat scripturis depravatis, ipse deceptus est, quia Christus ex una parte non confutavit interpretationem tam stolidam, ut cum demone sic ageret, prout agere cum hereticis convenit, per malitiam peccantibus, nolendo cum ipsis in disputationem descendere. Aliâ ex parte ipsam interpretationem duobus modis elusit, sa-

&c.

cto imprimis, nolendo ejus causā
quidquam agere: dein verbo, aliam
adducendo sententiam sinceram, aper-
tāmque, quā omnes interpretationes
diaboli ut impropias uno iēctu pro-
stravit. & talis erat, quā praecipitur,
ne quis DEUM tentet, quasi obligatu-
rus ad miracula sine necessitate pa-
tranda: *Nontentabis Dominum Deum
inum.* Unde etiam tacitè deducitur

2d communem profectum, to
mandati, quod Angeli acceptorum
DEO eximium iustis praedictis vici-
lum, neminem debere se ipsum in
fructu coniugere in pericula, qui
mandatum illud non ordinare
subvenientum Iustis in cunctis per-
culis, quibus se vel temere, vel
ratione exponunt, sed injuriosos
quibus se exponunt ut Iusti.

III.

S. Franciscus Borgias.

Regnum Calorum vim patitur, & violenti rapini illud. Na
II. V. II.

1. COnsidera illud dumtaxat rapi, quod alicui tollitur invito, sicut
eriam quod furto auferatur. nisi quod
furcum sit involuntarium patienti, quia
nescit, quod sibi auferitur; rapina
sit involuntaria, quia scit equidem,
sed impedire non potest. Jam vero
hoc sensu dici nequit quenquam fur-
ri aut rapere Paradisum, quia Domi-
nus libenter eum omnibus indulget.
DEUS vult omnes homines salvos fieri,
& ad agnitionem veritatis venire. 1.
Tim. 2. v. 4. Nihilominus Christus
usus est hoc modo loquendi, quia spe-
cata communī corruptelā generis hu-
mani eō adductæ res erant, ut Cœlum
videretur non destinarum à DEO nisi
paucissimis, hoc est, soli suo populo
Israëlis. Hic erat *populus peculiaris,*
hic *eximus,* hic *protectus,* adeo ut

Christus ipse in terram descendens
maxime intentione, ut huic dico
dicaret: *Non sum missus nisi ut
que perierunt, Domas Israhel.* 10.
v. 6. Equis igitur erat, quod
lum extra hunc populum pateretur,
quisquis alius eō cuperet intraver-
batur velle, quod ad se minime
statet. quid porrò? debet an
que mutari rerum facies, prece-
eo populo pertinaciter reproba-
prædicationem Christi. E ideo
Christus aiebat Cœlum non refre-
dum, ut haëstenus videbatur, ut in
populo, sed exponentum, ut in
quar, assultui generali: ita, ut
quis ad id obrinendum pte algem
intenderet, sive forer. *Judeus,* &
Græcus, Romanus, Arabi, Ameri-
modò non esset labore inferior, re-
sponsus.